Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

El Pontarró

L'Estany

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Nucli urbà, Carrer de la Serreta, s/n
Emplaçament	A la riera de l'Estany, a tocar del nucli urbai i la carretera C-59.
Alçada:	871

Coordenades:

Latitud:	41.87062
Longitud:	2.11539
UTM Est (X):	426590
UTM Nord (Y):	4635790

Classificació

Número de fitxa	08079 - 58
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Modern
Segle	XVI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL 6859-I 24/3/2014
Número inventari	Si IPA 42314
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de l'Estany
Autoria de la fitxa	Anna Chàvez Calm - Isidre Pastor Batalla
Data de registre de la fitxa:	dv., 15/07/2016 - 02:00

Descripció

Pont de pedra, d'obra de fàbrica de paredat ordinari, d'uns 3 metres d'ample, i un desenvolupament d'uns 17 metres. Consta d'un únic ull de 3 metres de llum, cobert per una volta de mig punt.

Observacions:

Aspecte força desdibuixat a causa del cegat de l'ull i a la superposició de paraments damunt seu.

Història

Trobem constància de l'existència del pontarró per primera vegada en una concòrdia del 10 de febrer de 1500 entre mossèn Pere Rovira, procurador general de l'abadia, i Pere Guerau, hereu del mas Grau:
"Primo que lo dit Pere Guerau és content dexar tot lo mas Grau, terres e possessions, acseptat que lo Pere Masgrau seatura per son servey e enpriu aquella costa qui és sobre lo camí que va del Pontarró ffins al coyll hon ha un camí que va a la Carrera e no passa més del camí.
Més avant se atura dell Pontarró qui va al mas Martí totes les terres qui són dell dit mas hi haquellas peçes de terra qui són entorn de la font de la Sauleda (...)" [APSME, lligall 1454"1500, Puigferrat, 2014]
Més endavant també apareix citada el 2 de novembre de 1551, quan Nicolau Carrera i el seu fill Jaume, hereus i propietaris del mas Carrera, de la parròquia de Sant Feliu de Terrassola, arrendaren per quatre anys a Gabriel Pla, de la mateixa parròquia, unes feixes de terra de les possessions del mas Carrera situades "en lo lloch vulgarment anomenat de jus locamp del Ponterró del Stany". Afronten a solixent amb un "marge gros qui és de jus la creu de pedre qui va a la Carrera".
(...) A sol ponent "part ab lo camí púbblic qui ve del Stany ha Sent Pheliu [de Terrassola] migenssant lo torrent qui discorrey descendex del Prat del Stany y part ab dit torrent." A tramuntana, "part en dit torrent y part ab la ffont de la Salgueda".
[APSME, lligall 1454"1500, Puigferrat, 2014]
També apareix esmentat en un document de 1554, en el qual s'indica que hi passava el camí que comunicava el monestir de l'Estany amb la població de Vic.
El 1668 s'erigí un monument memorial conegut com el Pedró del Pontarró, promogut per Guillem de Rocafort, en agraïment per no haver-se fet mal en caure daltabaix d'aquest pont medieval una nit que tornava de la ciutat de Barcelona, segons testimonia una làpida de pedra molt probablement col·locada entorn de 1949.
Entre 1734 i 1737 se cegà el lateral sud del pont, durant la construcció de la Mina del monestir de l'Estany, de manera que adoptà la funció de mur de contenció de terres, així com de boca inferior de la galeria de desguàs per dessecar el prat de l'estany, en l'extrem nord.
Durant la dècada de 1940 sembla que es realitzaren algunes actuacions de conservació del pont, promogudes pel cirurgià Josep Maria Vilardell, estiuejant del poble i propietari en aquell moment del Molí del Grau. Una làpida de pedra amb la data de 1949, que explica la interpretació errònia de que "l'any 1554 l'abat Carles de Cardona manà construir aquesta mina per a eixugar l'estany", actualment conservada a un dels costats de l'ull del pontarró, podria correspondre a aquest moment. [Folch i Torres, 1954]
Possiblement fou també en aquest moment quan es desplaçà la ubicació del Pedró del Pontarró fins al seu emplaçament actual, apropant-lo més a la vora del Pontarró, en la confluència del carrer de la riera de l'Estany.
Entre 1999 i 2000 s'executaren diverses obres de condicionament de les boques d'entrada i de sortida de la Mina de l'Estany, impulsades per l'Ajuntament, que inclogueren la construcció arran del pontarró d'un mur de contenció per condicionar el carrer de la riera de l'Estany i la pavimentació del camí lateral d'acostament a l'ull del pontarró per la vora oest.

Bibliografia

AADD (2009). Aproximació a la toponímia del Moianès. Rafael Dalmau Editors.
COSTA, Enric (2003). Inventari de recursos turístics del Moianès, Inèdit, Moià.
FOLCH i TORRES, Joaquim (1955). "La ejemplar restauración de la Creu de Terme de Santa Maria de l'Estany", a Revista Destino, 23 d'octubre de 1954, Barcelona, 1954, i a Programa de Festa Major de 1955, Ajuntament de l'Estan. L'Estany.
GUTIERREZ Daniel; MORROS Jordi; URBIOLA Marta (2014). Projecte museogràfic del paisatge cultural de l' Estany. L'Estany, història i natura, el domini de la terra i el domini de l'aigua. TEGULA Arquitectura i Patrimoni Cultural. Ajuntament de l'Estany (Moianès).
MORROS i CARDONA, Jordi; PUIGFERRAT i OLIVA, Carles (2010). "Una obra de sanejament del segle XVIII: La mina de desguàs de l'Estany (el Moianès)" Rev. AUSA , XXIV, no.166 . Patronat d'Estudis Osonencs. Vic. P. 753-780.
POU, Aureli-VINYETA, Ramon (1974). L'Estany. Guia turística, Editorial Montblanc-Martín. Barcelona.

NO PASSEU

NO PASSEU